

Briselē, 2025. gada 23. jūnijā
(OR. en)

10491/25

CONUN 98	DEVGEN 98
ONU 45	SUSTDEV 48
COHOM 105	ENV 563
CFSP/PESC 934	CLIMA 220
COPS 297	COHAFA 38
CSDP/PSDC 389	MIGR 226
CONOP 39	SAN 369
COTER 103	CYBER 176
COAFR 151	

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes secinājumi par ES prioritātēm Apvienoto Nāciju Organizācijā
Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 80. sesijā
(2025. gada septembris – 2026. gada septembris)

Padomes secinājumi par ES prioritātēm Apvienoto Nāciju Organizācijā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 80. sesijā (2025. gada septembris – 2026. gada septembris) ¹

1. Nepieredzētu izaicinājumu laikā ES gatavojas Ģenerālās asamblejas 80. sesijai ar pilnīgu apņēmību izveidot multilaterālu sistēmu, kuras pamatā ir **starptautiskās tiesības** un kura atbilst **ANO Statūtu** mērķiem un principiem, lai nodrošinātu mieru un drošību, cilvēktiesību ievērošanu un ilgtspējīgu attīstību visiem.
2. ES joprojām ir **prognozējama, uzticama un pārlicinoša partnere**, kas ir apņēmusies rast globālus risinājumus kopīgiem izaicinājumiem, tostarp īstenojot Nākotnes paktu un tā pielikumus, globālo digitālo paktu un deklarāciju par nākamajām paaudzēm. ES ir gatava **veidot iesaisti ar partneriem**, lai virzītu ANO reformu, izmantojot **iniciatīvu** “ANO 80”, virzībā uz efektīvāku, izmaksu ziņā efektīvāku un reaģētspējīgāku ANO, kas spēj efektīvi panākt rezultātus visos trīs pīlāros.
3. Nobažījusies par pieaugošajiem un daudzveidīgajiem draudiem **starptautiskajam mieram un drošībai**, jo īpaši par plaši izplatītiem ANO Statūtu pārkāpumiem, tostarp agresijas aktiem un teritoriālās integritātes pārkāpumiem, ES joprojām ir apņēmības pilna aizsargāt un atjaunot taisnīgu un ilgstošu mieru un stabilitāti visā pasaulē.
4. Atzīstot nesaraujamo saikni starp mieru un drošību, cilvēktiesībām un ilgtspējīgu attīstību tās ekonomiskajā, sociālajā un vides dimensijā, ES joprojām ir apņēmības pilna īstenot **Programmu 2030. gadam** un sasniegt **ilgtspējīgas attīstības mērķus** (IAM).
5. **Planētas trīskāršā krīze** – klimata pārmaiņas, biodaudzveidības zudums un piesārņojums – ir eksistenciāls drauds, kas ietekmē visu cilvēci un pasaules drošību. Atzīmējot Parīzes nolīguma desmito gadadienu, ES stingri atbalsta nolīgumu un ir apņēmusies sadarboties ar partneriem ANO satvarā, lai paātrinātu globālu, taisnīgu un iekļaujošu zaļo pārkārtošanos.

¹ Apzīmējuma “ES” lietojums visā šajā dokumentā nenorāda uz to, vai kompetence ir “ES”, “ES un tās dalībvalstīm” vai ekskluzīvi “dalībvalstīm”.

6. ES rīcība ANO nākamajā gadā balstīsies uz šādām prioritātēm:

- I. atbalstīt daudzpusēju sistēmu, kuras pamatā ir starptautiskās tiesības un cilvēktiesību universālums;
- II. veicināt visaptverošas reformas, lai dotu jaunu impulsu ANO sistēmai, un īstenot efektīvas partnerības;
- III. stiprināt ANO miera un drošības arhitektūru;
- IV. veicināt ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam;
- V. risināt planētas trīskāršo krīzi.

I. Atbalstīt daudzpusēju sistēmu, kuras pamatā ir starptautiskās tiesības un cilvēktiesību universālums

7. Tā kā palielinās to izaicinājumu apmērs, ar kuriem saskaras ANO sistēma, ES un tās dalībvalstis turpinās atbalstīt efektīvu multilaterālismu un **noteikumos balstītu starptautisko kārtību**, kuras centrā ir ANO, un iebilst pret centieniem to graut vai vājināt. Mēs cenšamies veicināt un aizstāvēt starptautiskās tiesības, tostarp starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības. ES turpinās gādāt, ka tiek ievēroti **ANO Statūtu** noteikumi un principi, tostarp attiecībā uz suverenitāti un teritoriālo integritāti, politisko neatkarību un pašnoteikšanos. Šie principi nav apspriežami vai vājināmi.

8. ES atkārtoti apliecina savu nelokāmo iestāšanos par **cilvēktiesību** vispārēju ievērošanu, aizsardzību un īstenošanu ikvienam un it visur. Cilvēktiesības ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas neatkarīgi no tā, vai tās ir pilsoniskās, kultūras, ekonomiskās, politiskās vai sociālās tiesības. Papildus tam miers un labklājība, kā arī ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšana ir cieši saistīti ar tiesiskuma, demokrātijas un visu cilvēktiesību respektēšanu. Atzīmējot Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (*ICESCR*) un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*) 60. gadadienu 2026. gadā, ES uzsver, ka šie pamatlīgumi joprojām ir nozīmīgi un svarīgi globālo cilvēktiesību standartu veicināšanā. ES savas darbības balstīs uz **Padomes 2025. gada secinājumiem par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos**.
9. ES turpinās stingri iestāties par **līdztiesības programmu un nediskriminēšanu**, kā arī to, ka visas personas var izmantot visu cilvēktiesību un pamatbrīvību klāstu, un to, ka tiek aizsargāti tie, kuri atrodas nelabvēlīgā, neaizsargātā vai marginalizētā situācijā. ES enerģiski veicinās un plašāk izvērsīs centienus attiecībā uz dzimumu līdztiesību – transversālu jautājumu, kas ir svarīgs visiem ANO pīlāriem – visu sieviešu un meiteņu cilvēktiesību veicināšanu un pilnīgu izmantošanu un iespēju nodrošināšanu viņām, kā arī pilnīgu, vienlīdzīgu un jēgpilnu līdzdalību visās jomās, jo īpaši vadošās pozīcijās. Šajā nolūkā ES aktīvi un konstruktīvi iesaistīsies augsta līmeņa pasākumā attiecībā uz Pekinas deklarācijas 30. gadadienu. ES savus centienus koncentrēs uz seksuālas un dzimumbalstītas vardarbības, tostarp ar konfliktiem saistītas seksuālas vardarbības, novēršanu un izskaušanu. ES atkārtoti apstiprinās savu stingro apņemšanos ievērot, aizsargāt un īstenot to, ka LGBTI visas cilvēktiesības izmanto pilnīgi un vienlīdzīgi. ES turpinās par prioritāti noteikt bērnu un jauniešu tiesības, tostarp vispārēju piekļuvi kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai. Tā turpinās strādāt, lai uzlabotu vecāka gadagājuma cilvēku cilvēktiesību aizsardzību un izmantošanu un viņu labbūtību.

10. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības un pilnībā un efektīvi īstenot **Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (ICPD) rīcības programmu** un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības. To paturot prātā, ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības, lai visas personas bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības varētu pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par minētajiem jautājumiem. Vēl ES uzsver, ka ir nepieciešams, lai seksuālās un reproduktīvās veselības jomā būtu vispārēji sasniedzama kvalitatīva un cenas ziņā pieejama visaptveroša informācija, izglītība, arī visaptveroša izglītība par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumi.
11. ES joprojām iestājas par to, lai tiktu izbeigta nesodāmība un nodrošināta **saukšana pie atbildības** par visiem starptautisko tiesību pārkāpumiem. ES turpinās atbalstīt procesu, kura rezultātā tiek pieņemta konvencija par noziegumu pret cilvēci nepieļaušanu un sodīšanu par tiem, kā arī centienus neatkarīgi izmeklēt cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, tostarp tos, kas var tikt uzskatīti par starptautiskiem noziegumiem. ES atkārtoti apliecina savu nelokāmo atbalstu starptautiskajai krimināljustīcijas sistēmai un jo īpaši **Starptautiskajai Krimināltiesai (SKT)**, kā arī savu apņemšanos ievērot Romas statūtus un saglabāt SKT neatkarību un integritāti.
12. ES atkārtoti pauž stingru atbalstu **Starptautiskajai Tiesai**, kas ir viens no galvenajiem starptautiskās tiesu sistēmas pīlāriem. ES atgādina, ka Starptautiskās Tiesas rīkojumi un spriedumi ir saistoši strīdā iesaistītajām pusēm.
13. ES turpinās veicināt un atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir **attīstīt starptautiskās tiesības**, un atkārtoti apstiprina Starptautisko tiesību komisijas (*ILC*) svarīgo lomu šajā sakarā. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai *ILC* tās pilnvaru īstenošanas nolūkā būtu pietiekami daudz laika apspriesties.

14. ES atgādina par savu ciešo un ilglaicīgo apņemšanos atbalstīt ANO lomu starptautiskās **humānās palīdzības** ārkārtas reaģēšanas koordinēšanā, kas noteikta ar ANO Ģenerālās asamblejas 1991. gada Rezolūciju 46/182. ES turpinās strādāt, lai aizsargātu humanitāro telpu, radot iespējas nodrošināt un atvieglot ātru un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi cilvēkiem, kuriem vajadzīga palīdzība, garantējot humānās palīdzības personāla aizsardzību un nodrošinot humanitāro principu – objektivitātes, neitralitātes, neatkarības un cilvēcības – ievērošanu. ES turpinās pievērst īpašu uzmanību personām visneaizsargātākajās situācijās.
15. ES un tās dalībvalstis, kopā būdamas lielākās globālās līdzekļu devējas ANO un **lielākās humānās palīdzības sniedzējas** 2024. gadā, turpinās apliecināt stingru apņemšanos nodrošināt ANO finanšu stabilitāti.

II. Veicināt visaptverošas reformas, lai dotu jaunu impulsu ANO sistēmai, un īstenot efektīvas partnerības

16. ES joprojām ir apņēmības pilna īstenot Nākotnes paktu, tostarp abus tā pielikumus, kas ir būtisks solis, lai dotu jaunu impulsu ANO, sasniegtu Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un IAM un reformētu starptautisko finanšu arhitektūru. ES ir gatava sadarboties ar visām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu pakta efektīvu īstenošanu.
17. **Ir vajadzīgas drosmīgas un vērienīgas reformas**, lai nodrošinātu, ka ANO sistēma spēj risināt globālus izaicinājumus un efektīvi darboties valstu līmenī. ES ir apliecinājusi ilglaicīgu apņemšanos sadarboties ar ANO dalībvalstīm, kā arī ar ANO sistēmu, lai virzītu uz priekšu notiekošo iekšējo reformu procesu – ģenerālsekretāra **iniciatīvu “ANO 80”** –, lai nodrošinātu efektīvu, izmaksu ziņā efektīvu un reaģētspējīgu ANO, kas spēj labāk vērsties pret pašreizējiem un turpmākiem izaicinājumiem.

18. Jau **notiekošo un apstiprināto reformu**, tostarp ANO attīstības sistēmas, pārvaldības un miera un drošības pīlāra, pilnīga un ātra īstenošana ļaus ANO sistēmai sekmīgi sasniegt iniciatīvas “ANO 80” mērķus. ES atzinīgi vērtē **humānās palīdzības pārjaunošanu** un ir apņēmusies konstruktīvi sadarboties ar ANO, lai palīdzētu veicināt humānās palīdzības sistēmu, kas arvien vairāk ļaus īstenot vietējā līmenī vadītu humanitāro rīcību, kura ir starptautiski aizsargāta saskaņā ar humanitārajiem principiem un starptautiskajām tiesībām. ES atbalsta arī **ANO attīstības sistēmas** reformu procesu, kas jāstiprina ar reformu iniciatīvu “ANO 80”. No jauna iedzīvināta rezidējošo koordinātoru sistēma (*RCS*) veicina saskaņotāku un efektīvāku ES un ANO sadarbību valstu līmenī. Ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai konsolidētu progresu, tostarp, lai turpinātu nodrošināt nepieciešamo prognozējama un ilgtspējīga finansējuma līmeni *RCS* un novērstu organizatoriskos šķēršļus ANO integrācijai valstu līmenī. **Saskaņotības** nodrošināšana **starp iniciatīvu “ANO 80” un humānās palīdzības pārjaunošanu, un ANO attīstības sistēmas reformu** ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu vienotu mērķi un kombinētu ietekmi virzībā uz efektīvu “vienotas ANO” rezultātu panākšanu, jo īpaši konfliktu un nestabilās situācijās. ES ir apņēmusies šajā sakarā uzņemties proaktīvu un konstruktīvu lomu.
19. Saskaņā ar mūsu apņemšanos īstenot Nākotnes paktu ES atbalsta **visaptverošu ANO Drošības padomes (ANO DP) reformu**, lai padarītu to efektīvāku, iekļaujošāku, pārredzamāku, demokrātiskāku un atbildīgāku un labāk atspoguļotu mūsdienu realitāti, stiprinot nepietiekami pārstāvēto reģionu pārstāvību. ES atbalsta Francijas un Meksikas iniciatīvu, kuras mērķis ir ierobežot veto izmantošanu masu zvērību gadījumos. Papildus tam ES joprojām ir apņēmusies **reformēt starptautiskās finanšu iestādes (IFI)** un daudzpusējās attīstības bankas (*MDB*), tostarp, pastiprinot koordināciju starp ANO sistēmu un daudzpusējām attīstības bankām, kā arī iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas. Mēs ceram uz [vērienīgiem un uz uzdevumiem orientētiem] Ceturtās starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu (*FFD4*) rezultātiem.
20. ES turpinās **veidot un atbalstīt partnerības plašākā ANO dalībvalstu lokā**, veidojot vienprātību un sadarbojoties mainīgā vidē, lai atbalstītu efektīvu daudzpusēju sistēmu.

21. ES turpinās aktīvi atbalstīt, veicināt un spēcīnāt daudzveidīgu un neatkarīgu **pilsonisko sabiedrību**, iestājoties par tās jēgpilnu līdzdalību daudzpusējos procesos, tostarp, bet ne tikai, cilvēktiesību forumos, ilgtspējīgā attīstībā, miera starpniecībā un lēmumu pieņemšanā. ES atkārtoti apstiprina **jaunatnes** svarīgo lomu, paturot prātā nākamo paaudžu vajadzības un intereses, un atkārtoti apliecina savu apņemšanos attiecībā uz Deklarāciju par nākamajām paaudzēm.

III. Stiprināt ANO miera un drošības arhitektūru

22. Tā kā konfliktu un karu skaits pieaug un tie saasinās, ES pauž nožēlu par to, ka nesodīti arvien biežāk notiek vēršanās pret civiliedzīvotājiem, tostarp sievietēm, bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti, humānās palīdzības darbiniekiem, veselības aprūpes darbiniekiem, žurnālistiem, kā arī ANO personālu un civilo infrastruktūru un aktīviem; ka joprojām nesamērīgi cieš sievietes un meitenes, jo īpaši pieaugot ar konfliktiem saistītai seksuālai vardarbībai; un ka droša, ātra un netraucēta piekļuve humānajai palīdzībai tiek arvien vairāk apdraudēta vai izmantota kā tirgošanās līdzeklis sarunu vešanai konfliktu laikā. ES uzsver, ka visos konfliktos ir jāievēro starptautiskās humanitārās tiesības. Pienākuma aizsargāt 20. gadadienā ES pilnībā atbalsta tā īstenošanu.
23. Mēs atgādinām par ANO DP pienākumiem, kuriem arī turpmāk vajadzētu būt miera un drošības arhitektūras pamatā. Mēs arī atzinīgi vērtējam ANO Ģenerālās asamblejas (ANO ĢA) darbu jautājumos, kas saistīti ar starptautisko mieru un drošību, un uzsveram, ka ir jāturpina uzlabot veidus, kā ANO ĢA var sniegt ieguldījumu starptautiskā miera un drošības uzturēšanā.

24. Viena no galvenajām ES prioritātēm joprojām ir **visaptverošs, taisnīgs un ilgstošs miers**

Ukrainā, kura pamatā ir ANO Statūtu un starptautisko tiesību principi. Pēc vairāk nekā trim gadiem Krievijas nepamatotais un nelikumīgais pilna mēroga agresijas karš pret Ukrainu joprojām rada postošu kaitējumu galvenokārt Ukrainas iedzīvotājiem, un plašāka ietekme ir jūtama plašākā reģionā un visā pasaulē. Mēs nosodām Krievijas rīcību destabilizēt globālo arhitektūru miera un drošības uzturēšanai, tostarp ANO Drošības padomes instrumentus. Mēs aicinām panākt pilnīgu un beznosacījumu uguns pārtraukšanu uz vismaz 30 dienām, kas varētu būt nozīmīgs solis uz civiliedzīvotāju ciešanu mazināšanu un dotu iespēju risināt jēgpilnas sarunas par patiesu mieru, kuru mērķis būtu izbeigt Krievijas agresijas karu un atjaunot visaptverošu, taisnīgu un ilgstošu mieru. ES un tās dalībvalstis turpinās uzturēt noteikumus balstītu starptautisko kārtību un pilnīgu Ukrainas suverenitātes, neatkarības un teritoriālās integritātes ievērošanu tās starptautiski atzītajās robežās, atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, un strādāt pie tā, lai nodrošinātu saukšanu pie pilnas atbildības par noziegumiem.

25. Situācija Gazā un **Tuvajos Austrumos** ir sasniegusi vēl nepieredzēti katastrofālu līmeni, kam mums arī turpmāk būs jāpievērš steidzama un pastāvīga uzmanība. ES un tās dalībvalstis atkārtoti savu nostāju, kas izklāstīta attiecīgos Eiropadomes secinājumos. ES aicina tūlīt atjaunot pamieru, lai atbrīvotu visus ķīlniekus un pilnībā izbeigtu karadarbību. ES mudina visas puses ievērot savas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Ir jāveic steidzami pasākumi, lai risinātu postošo humanitāro situāciju, jo īpaši netraucētu humānās palīdzības piekļuvi un humānās palīdzības nonākšanu Gazā un nepārtrauktu sadali visā tās teritorijā. ES uzsver, cik svarīga loma ir *UNRWA*, kura sniedz būtisku atbalstu civiliedzīvotājiem gan Gazā, gan plašākā reģionā. Ļoti svarīgi ir turpināt *UNRWA* rīcības plāna īstenošanu. Ir pilnībā jāīsteno Starptautiskās Tiesas rīkojumi. Izšķiroša nozīme ir Izraēlas konstruktīvai sadarbībai ar ANO, tostarp tās aģentūrām. ES atzinīgi vērtē ANO Drošības padomes rezolūcijas par stāvokli Tuvajos Austrumos, atgādinot to saistošo raksturu, un joprojām stingri iestājas par ilgstošu un ilgtspējīgu mieru, kura pamatā ir divu valstu risinājums. Šajā nolūkā tā turpinās sadarbīties ar reģionāliem un starptautiskiem partneriem, tostarp saistībā ar augsta līmeņa starptautisko konferenci par Palestīnas jautājuma mierīgu noregulējumu un divu valstu risinājuma īstenošanu, kuru kopīgi vada Francija un Saūda Arābija.

26. ES turpinās vienlīdz koncentrēties uz citiem **konfliktiem** un cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem visā pasaulē. ES atbalstīs visus nozīmīgos centienus izbeigt karu Sudānā, mazināt humanitāro krīzi un turpināt darbu ar starptautiskiem pārskatatbildības mehānismiem, lai zvērībās vainīgos sauktu pie atbildības. ES joprojām atbalsta Somāliju tās valsts veidošanas procesā, cīņā pret terorismu un humanitārās krīzes mazināšanā. Mūsu uzmanība steidzami jāpievērš arī tam, ka *Taliban* Afganistānā atņem un liedz cilvēktiesības un pamatbrīvības, jo īpaši sievietēm un meitenēm, vardarbības eskalācijai un arvien sliktākajai humanitārajai situācijai Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos un ieilgušajiem konfliktiem Jemenā, Sīrijā, Haiti un Mjanmā. ES joprojām ir cieši apņēmusies atbalstīt Sāhelas reģiona iedzīvotājus un turpinās sadarboties ar partneriem un reģionālām organizācijām, lai pievērstos konfliktu pamatcēloņiem, stiprinātu spējas novērst vietējo konfliktu saasināšanos un novērstu un apkarotu terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu.
27. ES un ANO sadarbosies, lai pievērstos globāliem miera un drošības izaicinājumiem, galveno uzmanību pievēršot konfliktu novēršanai, mediācijai, miera veidošanai, krīžu pārvarēšanai un atbalstam multilaterālismam saskaņā ar ANO Statūtiem, kā noteikts **ES un ANO stratēģiskajā partnerībā miera un drošības jomā**.
28. ES atbalsta to, ka Nākotnes paktā galvenā uzmanība tiek vērsta uz **konfliktu novēršanu** un miera uzturēšanu kā vispārēju pienākumu, izmantojot pastiprinātu ANO instrumentu kopumu. Programmas 2030. gadam īstenošana kopā ar ANO Statūtiem un Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un humānās palīdzības, attīstības un miera veidošanas saiknes īstenošanas pastiprināšana sniedz atbildi uz to, kā risināt konfliktu pamatcēloņus un veicināt iekļaujošu miera kultūru. Tāpat mums ir jāpievēršas savstarpējām saiknēm starp klimatu, mieru un drošību un pilnībā jāīsteno programma sieviešu, miera un drošības jomā, jaunatnes, miera un drošības programma un programma par bērniem un bruņotiem konfliktiem. Mums ir jānodrošina pilnīga, vienlīdzīga, jēgpilna un droša sieviešu līdzdalība visos miera veidošanas un miera procesu līmeņos.

29. **Miera veidošanas arhitektūras (PBAR)** pārskatīšana 2025. gadā ir iespēja politiskas apņemšanās pārvērst rīcībā, kas paplašinātu miera veidošanas programmu, lai tā aptvertu visu ANO sistēmu. ES atbalsta centienus izstrādāt valstu virzītu augšupēju pieeju konfliktu novēršanai, kā izklāstīts **valsts novēršanas stratēģijās**, ko pastiprina pietiekami finansēta ANO miera un attīstības padomdevēju programma. *PBAR* pārskatīšanas ietvaros būtu jānoskaidro, kā, pamatojoties uz Nākotnes paktu, turpināt stiprināt **Miera veidošanas komisijas** lomu un darba metodes. ANO dalībvalstīm ir pienācīgi, prognozējami un ilgtspējīgi jāfinansē **ANO Miera veidošanas fonds**, jo paļaušanās tikai uz ANO parasto budžetu nenovērš finansējuma nepietiekamību.
30. **ANO miera operācijas**, tostarp miera uzturēšanas operācijas un īpašās politiskās misijas, joprojām ir būtisks daudzpusējs instruments, ar ko novērst bruņotus konfliktus, uzturēt mieru, atbalstīt konfliktu noregulējumu miermīlīgā ceļā un pievērsties starptautiskā miera un drošības apdraudējumiem. Tāpēc tām ir jāatbilst paredzētajiem nolūkiem un tās ir jāizvērs ar pilnvarām, kuras ir ne tikai skaidras, mērķtiecīgas un prioritātēm atbilstīgas, bet arī elastīgas, ar pienācīgiem resursiem, kā arī paredzētām izejas stratēģijām. ES atzinīgi vērtē **ANO miera operāciju pārskatīšanu** un mudina visas ANO dalībvalstis izmantot šo iespēju, lai sekmētu miera operāciju pielāgošanu šodienas sarežģītajai politiskajai un drošības videi. Būtu jāturpina iniciatīvu “Ar miera uzturēšanu saistītā rīcība” (*A4P*) un *A4P+* ieteikumu īstenošana, un ANO dalībvalstīm tā būtu jāatbalsta atbilstoši diskusijām ANO miera uzturēšanas ministru līmeņa konferencē.
31. ES uzsver, ka svarīgi ir nodrošināt, lai ANO miera uzturēšanas operācijas saņemtu noturīgu politisku atbalstu un pienācīgus, ilgtspējīgus un paredzamus resursus, tostarp, īstenojot pastiprinātu **reģionālo iesaisti**. Šajā sakarā ES atkārtoti pauž atbalstu ANO DP Rezolūcijas 2719 īstenošanai, kas ļauj izmantot ANO aplēstās iemaksas, lai finansētu līdz 75 % no Āfrikas Savienības vadītajām miera atbalsta operācijām, ko apstiprinājusi ANO DP.

32. Joprojām viena no galvenajām prioritātēm ir **kuģošanas drošums un jūras drošība**. ES ir apņēmusies atbalstīt noteikumus balstītu starptautisko kārtību jūrā, pamatojoties uz starptautiskajām tiesībām, jo īpaši ANO Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*), aizsargāt kuģošanas brīvību un miermīlīgas caurbraukšanas tiesības un novērst apdraudējumus kuģošanas drošumam un jūras drošībai, tostarp tos, kas vērsti pret dažādu jūras gultnes kritisko infrastruktūru, kā arī zemūdens un piekrastes videi. Kopā ar partneriem ES turpinās stiprināt sadarbību, atbalstīt jūras telpas apzināšanos un piekrastes valstu spēju attīstību, jo īpaši stratēģiski svarīgos reģionos. ES ir apņēmusies veicināt globālu sadarbību, stabilitāti un ilgtspēju jūrā, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kas iedibināts ar *UNCLOS*.
33. Ņemot vērā pieaugošos drošības apdraudējumus, ES atbalsta starptautisko sadarbību, kas vērsta uz to, lai efektīvi apkarotu **transnacionālo organizēto noziedzību** visos tās veidos, tostarp migrantu kontrabandu un tirdzniecību, narkotiku, cilvēku vai šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību, finanšu noziegumus, noziegumus pret vidi vai kibernetiskās drošības, **terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu** un citus apdraudējumus, ko rada hibrīdtehnoloģijas, kibernetiskās drošības, jaunas un topošas tehnoloģijas, tostarp tās, ko veicina mākslīgais intelekts (MI) un kvantu tehnoloģijas. ANO Globālās terorisma apkarošanas stratēģijas 9. pārskatīšana dos iespēju atkārtoti apstiprināt ES stingro apņemšanos īstenot daudzpusēju terorisma apkarošanas pieeju, kuras pamatā ir starptautisko tiesību un cilvēktiesību ievērošana. ES turpinās proaktīvi piedalīties ANO procesos, kuros tiek izstrādātas normas, standarti un principi, kas saistīti ar kibertelpu un digitālajiem un tehnoloģiju jautājumiem. ES pauž gandarījumu par panākumiem, kas gūti Atklātā sastāva darba grupā (*OEWG*) IKT drošības un lietošanas jautājumos, un joprojām ir apņēmības pilna iesaistīties turpmākajās diskusijās.
34. ES un tās dalībvalstis joprojām ir apņēmības pilnas aizsargāt **demokrātiju**, tostarp vēlēšanas, no ārvalstu īstenotas informācijas manipulācijas un valstisku vai nevalstisku dalībnieku iejaukšanās. ES sadarbosies ar partneriem, lai izstrādātu globālu stratēģiju cīņai pret **ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos**. Tā atbalsta ANO globālos informācijas integritātes principus un aktīvi veicinās cilvēktiesības un pamatbrīvības, tiesiskumu un demokrātijas principus digitālajā telpā.

35. ES turpinās atbalstīt, aizsargāt un stiprināt **daudzpusējo atbrūošanās, ieroču neizplatīšanas un ieroču kontroles sistēmu**, kā arī daudzpusējo sistēmu ieroču un divējāda lietojuma preču un tehnoloģiju eksporta kontrolei, kas ir būtisks elements gan kontrolējamo preču neizplatīšanas, gan miermīlīgas izmantošanas jomā.
36. Pirms tā 2026. gada pārskatīšanas konferences ES joprojām iestājas par **Kodolieroču neizplatīšanas līguma** universalizāciju un pilnīgu īstenošanu. Tā turpinās centienus panākt to, ka stājas spēkā Līgums par kodolizmēģinājumu vispārējo aizliegumu, nekavējoties tiek sāktas un laikus pabeigtas sarunas par Skaldmateriālu ražošanas aizlieguma līgumu, un atbalstīt *IAEA* darbu. ES arī turpinās veicināt un stiprināt daudzpusējus instrumentus, kas vērsti pret ķīmisko un bioloģisko ieroču ražošanu, uzkrāšanu un pielietošanu.
37. ES atbalsta **parasto ieroču kontroles instrumentus**, uzsvaru liekot uz kājnieku ieroču un vieglo ieroču novirzīšanas novēršanu un parastās munīcijas pārvaldību, Konvencijas par kājnieku mīnu aizliegumu Sīemrīebas–Ankoras rīcības plāna 2025.–2029. gadam īstenošanas atbalstīšanu un gatavošanos Parasto ieroču konvencijas (*CCW*) pārskatīšanas konferencei 2026. gadā. ES izvērtēs iespējas un izaicinājumus, kas saistīti ar jaunām un topošām tehnoloģijām, attiecībā uz autonomu letālu ieroču sistēmām *CCW* kontekstā un procesiem par atbildīgu MI izmantošanu militārajā jomā.
38. Lai nodrošinātu drošumam un drošībai atbilstošu, stabilu un ilgtspējīgu kosmosa vidi, ES atgādina, ka ir svarīgi **kosmosā** ievērot starptautiskās tiesības. ES un tās dalībvalstis atbalsta 1967. gada Kosmosa līguma universalizāciju un pilnīgu ievērošanu un visos attiecīgajos Ģenerālās asamblejas forumos veicinās atbildīgas uzvedības normu pieņemšanu, lai novērstu bruņošanās sacensību kosmosā. ES atbalsta ANO Kosmosa lietu biroja stiprināšanu un atzīst, ka Kosmosa miermīlīgas izmantošanas komiteja ir galvenā ANO struktūra, kas nodarbojas ar starptautisko sadarbību kosmosa izmantošanā miermīlīgiem mērķiem.

IV. Veicināt ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam

39. ES un tās dalībvalstis pilnībā atbalsta 2023. gada IAM samitā pausto aicinājumu paātrināt rīcību **ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un IAM sasniegšanai**, tostarp, īstenojot politisko deklarāciju. Šajā sakarā joprojām absolūti nepieciešama ir attīstības finansēšana un Adisabebas rīcības programmas īstenošana. ES turpinās piemērot uz cilvēktiesībām balstītu pieeju ilgtspējīgai attīstībai, tostarp, izmantojot pārveidojošas pieejas, ar kurām pievēršas nevienlīdzības pamatcēloņiem, un atkārtoti uzsver, ka visu cilvēktiesību pilnīga īstenošana ir Programmas 2030. gadam pamatprincips saskaņā ar apņemšanos nevienu neatstāt novārtā. Mēs atzīstam, ka ir steidzami jāstiprina sagatavotība un jāveido noturība pret krīzēm un izaicinājumiem, kas, jo īpaši kontekstos ar vislielāko nestabilitāti, kavē progresu IAM sasniegšanā.
40. ES un dalībvalstis kā pasaulē lielākie **oficiālās attīstības palīdzības (OAP)** sniedzēji uzsver savu būtisko lomu Programmas 2030. gadam īstenošanas finansēšanā un to ietekmīgo spēju piesaistīt citus tādus publiskos un privātos finansējuma avotus kā iekšējie resursi, apvienotais finansējums un ilgtspējīgas privātās investīcijas. Ar *Global Gateway* starpniecību ES, darbojoties saskaņā ar Eiropas komandas pieeju, kopā ar finanšu iestādēm un privāto sektoru novirza pārveidojošas investīcijas digitālajā, enerģētikas un transporta infrastruktūrā, kā arī veselības, izglītības un pētniecības sistēmās, lai partnervalstīs stimulētu ekonomisko aktivitāti un darbvietu radīšanu. *Global Gateway* arī uzlabo apstākļus kvalitatīvām investīcijām, izmantojot tehnisko palīdzību, politikas dialogu, tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumus, kā arī standartizāciju un tiesisko regulējumu, lai piesaistītu papildu finansējumu IAM īstenošanai.
41. Privātais kapitāls ir neaizstājams, lai panāktu ilgtspējīgu pārkārtošanos. Starptautiskajām finanšu iestādēm ir jāuzņemas galvenā loma **privāto finanšu plūsmu mobilizēšanā**. ES atbalsta kontekstam un nozarei specifisku darbības modeļu un inovatīvu finansēšanas instrumentu izstrādi, lai sekmētu privātā sektora mobilizēšanu ilgtspējīgas attīstības vajadzībām. ES atzinīgi vērtē valstu vadītās integrētās valsts finanšu shēmas kā veidu, lai atbilstoši nacionālajām prioritātēm mobilizētu un saskaņotu ar IAM publisko un privāto finansējumu.

42. Atgādinot **Padomes secinājumus, gatavojoties 4. Starptautiskajai konferencei par attīstības finansēšanu “Ceļi virzībā uz progresu: maksimāli palielināt ietekmi saistībā ar ilgtspējīgu attīstību un labklājību pasaulē”** Padome atkārtoti apstiprina tajos izklāstītos principus un nostājas. Lai labāk pievērstos globāliem izaicinājumiem, ES turpina aktīvi iesaistīties starptautiskās finanšu arhitektūras stiprināšanā un visos starptautiskajos forumos turpinās sniegt būtisku ieguldījumu tās mērķu sasniegšanā.
43. ES stingri atbalsta daudzas ieinteresētās personas aptverošu un iekļaujošu **globālo digitālo pārvaldību** un iesaistās efektīvas daudzpusējas sistēmas veidošanā, lai globālā mērogā veicinātu digitālo pārveidi. Internetam un digitālajām tehnoloģijām ir jābalstās uz cilvēkcentrētu un cilvēktiesībās balstītu pieeju ar mērķi pārvarēt visas digitālās plaisas un nodrošināt iekļaujošu, atvērtu un drošumam un drošībai atbilstošu digitālo nākotni visiem. ES arī turpmāk uzņemsies vadošo lomu, lai nodrošinātu pienācīgus **globālā digitālā pakta (GDC)** turpmākos pasākumus un īstenošanu un vērstos pret mēģinājumiem graut tajā paustās apņemšanās, tostarp notiekošā Pasaules informācijas sabiedrības samita plus –**WSIS+20** – **pārskatīšanas** procesa ietvaros.
44. **Sociālās attīstības otrais pasaules samits (WSSD2)** ir radījis iespēju atjaunot sociālo līgumu, kura pamatā ir cilvēktiesības, un SDO pamatprincipi un pamattiesības darbā. ES atbalsta Globālo sociālā taisnīguma koalīciju, palīdzot sasniegt samita mērķus un nodrošinot efektīvus turpmākus pasākumus. *WSSD2* programmā ir jāiekļauj daudzveidīgi viedokļi un svarīgas ieinteresētās personas, tostarp sociālie partneri, pilsoniskā sabiedrība, jo īpaši sievietes un jaunatnes organizācijas.

45. ES atkārtoti apstiprina ES un tās dalībvalstu vadošo lomu globālās veselības veicināšanā kopā ar partneriem, balstoties uz solidaritāti, cilvēcību, taisnīgumu, dzimumu līdztiesību un cilvēktiesību ievērošanu. Ceturtā augsta līmeņa sanāksme par nepārnēsājamām slimībām dod iespēju kāpināt aizsāktos centienus pievērsties nepārnēsājamām slimībām, kuras joprojām rada vislielāko saslimstības slogu ES un pasaulē. **Nolīguma par pandēmijām** pieņemšanas mērķis ir **sniegt ieguldījumu spēju stiprināšanā** un tādas globālas pieejas uzlabošanā, kas vērsta uz to, lai novērstu turpmākas pandēmijas, kā arī sagatavotos tām un reaģētu uz tām. ES un tās dalībvalstis turpinās iesaistīties turpmākajās sarunās, ratifikācijas procesā un īstenošanas stadijā.
46. ES un tās dalībvalstis uzsver savu apņemšanos atbalstīt **vismazāk attīstītās valstis (LDC)** Dohas rīcības programmas īstenošanā, **mazās salu jaunattīstības valstis (SIDS)** Antigvas un Barbudas *SIDS* vajadzībām paredzētās programmas īstenošanā. ES un tās dalībvalstis arī atbalsta **jaunattīstības valstis bez izejas uz jūru (LLDC)** tām piemītošo unikālo izaicinājumu pārvarēšanā un gaida ANO 3. konferenci par vismazāk attīstītajām valstīm.

V. Risināt planētas trīskāršo krīzi

47. **Trīskāršā planētas krīze – klimata pārmaiņas, biodaudzveidības zudums un piesārņojums** – ir globāls drauds cilvēcei, uz kuru ir jāreaģē globālā mērogā. ES stingri uztur spēkā savu apņemšanos iestāties par daudzpusējiem vides nolīgumiem, tostarp ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, Parīzes nolīgumu, Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru un ANO Konvenciju par cīņu pret pārtuksnešošanos, un aicina visus partnerus rīkoties tāpat.

48. ES atkārtoti apstiprina, ka svarīga ir kopīga izpratne, ka **klimata pārmaiņas un vides degradācija** ir eksistenciāls drauds, jo īpaši visneaizsargātākajām personām, un tās saasina drošības problēmas, vairojot nestabilitāti un konfliktus, kā arī ietekmējot nodrošinātību ar pārtiku. Pārtuksnešošanās, zemes degradācija un sausums rada būtiskus vides, ekonomikas, sociālus un drošības izaicinājumus ilgtspējīgai attīstībai. Ir ļoti svarīgi, lai ANO turpinātu pievērsties vides un drošības saiknei, klimata un drošības saiknei, ūdens un drošības saiknei, kā arī okeānu, bioloģiskās daudzveidības un klimata saiknei, integrējot tās savā darbā un īstenojot tos praksē. ES aktīvi iesaistīsies diskusijās par to, ka tiek veicinātas cilvēktiesības uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi.
49. Desmit gadus pēc **Parīzes nolīguma** notiek globālā pāreja uz neto nulles emisiju ekonomiku, tomēr darāmā vēl ir daudz. ES stingri uztur spēkā savu apņemšanos iestāties par Parīzes nolīgumu un virzās uz to, lai sasniegtu savu 2030. gada mērķrādītāju – samazināt emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. ES pauž atkārtotu aicinājumu atbilstoši 1,5 °C trajektorijām taisnīgi, sakāroti un taisnīgi **pakāpeniski atteikties no fosilām degvielām** energosistēmās, lai līdz 2050. gadam panāktu neto nulles emisiju līmeni saskaņā ar zinātnes atziņām. ES arī atkārtoti pauž aicinājumu līdz 2030. gadam trīskāršot atjaunīgās enerģijas jaudu visā pasaulē un divkāršot energoefektivitātes uzlabojumu globālo vidējo gada rādītāju, un paātrināt bezemisiju un mazemisiju tehnoloģiju izmantošanu.
50. Ir ļoti svarīgi, lai visas Puses un jo īpaši pasaules lielākie emitētāji un ekonomikas pirms **Belenā rīkotās COP30 sanāksmes** iesniegtu vērienīgus nacionāli noteiktos devumus (NND), kuri būtu saskaņoti ar pirmās globālās izsvēršanas rezultātiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu un 1,5 °C mērķi, kā norādīts jaunākajās zinātnes atziņās, kuros iekļauti ekonomikas mēroga un absolūti samazinājuma mērķrādītāji, kas aptver visas siltumnīcefekta gāzes, nozares un kategorijas, un kuri balstīti uz konkrētām rīcībpolitikām un pasākumiem. ES un tās dalībvalstis savu ieguldījumu *COP30* iesniegs laikus.

51. Turklāt ES ir pilnībā apņēmusies sadarbībā ar partneriem apturēt un apvērst **biodaudzveidības zudumu** un laikus īstenot Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru, kā arī kāpināt biodaudzveidības finansējumu. ES iestājas par spēcīgāku starptautisko okeānu pārvaldību un dialogu [, atzinīgi vērtē 2025. gada ANO Okeānu konferences rezultātus] un apņemas steidzamības kārtā īstenot ar okeāniem saistītos Programmas 2030. gadam mērķrādītājus. ES aicina ātri ratificēt un efektīvi īstenot Nolīgumu, kas saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ*), un aicina valstis pievienoties *BBNJ* vērienīgu ieceru koalīcijai.
52. Globālā pārtikas sistēma saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem, tostarp konfliktiem, klimata pārmaiņām, bioloģiskās daudzveidības zudumu un vides degradāciju. ES ir apņēmusies atbalstīt **globālo nodrošinātību ar pārtiku un uzturu**, veicinot ilgtspējīgu, uzturvielām bagātu un cenas ziņā pieejamu pārtiku augošajam pasaules iedzīvotāju skaitam. ES atbalsta daudznozaru un daudzu ieinteresēto personu stratēģiju, kuras pamatā ir cieša sadarbība ar daudzpusējiem partneriem, iestājoties par humānās palīdzības, attīstības un miera saiknes pieeju novēršanas un reaģēšanas jomā. ES nodrošina politikas saskaņotību starp savām iekšējām un ārējām pārtikas nodrošinājuma un uztura stratēģijām, savas Eiropā izvērstās darbības pieskaņojot globālām saistībām attiecībā uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām un bada un nepietiekama uztura izskaušanu.
53. Ārkārtīgi svarīgi ir arī optimizēt sinerģijas, pamatojoties uz ANO sistēmas Vienoto pieeju **piesārņojuma** novēršanai, kurā atzīta koordinētas globālas rīcības neatliekamība un pausta apņemšanās piesārņojuma novēršanu un samazināšanu integrēt ANO struktūru stratēģijās un darba programmās. ES aktīvi atbalsta globālā ķīmikāliju satvara īstenošanu un darbu pie sarunu pabeigšanas un ķīmikāliju, atkritumu un piesārņojuma novēršanas zinātnes un politikas grupas izveides, kā arī to, ka tiek noslēgtas sarunas par starptautisku juridiski saistošu instrumentu piesārņotības ar plastmasu izbeigšanai, tostarp jūras vidē. Turklāt, lai efektīvi novērstu un kontrolētu piesārņojumu, ir būtiski visās nozarēs vairojot informētību par ķīmikālijām un atkritumu apsaimniekošanu un uzsākt augsta līmeņa politisko dialogu, kas pārsniedz līdz šim nospraustās institucionālās robežas.

54. **Ūdensapgādes** noturība un stabils globālais ūdens aprites cikls ir izšķiroši svarīgi ilgtspējīgai attīstībai, cilvēktiesību īstenošanai un mieram un drošībai. ES joprojām ir apņēmības pilna pievērsties pieaugošajam ūdens trūkumam un plūdiem visā pasaulē, nodrošināt visiem piekļuvi dzeramajam ūdenim un sanitārijai, un tā turpinās atbalstīt pieeju “no avota līdz jūrai”, kā arī nodrošināt, ka ūdens jautājumam pienācīgi pievēršas galvenajos daudzpusējos procesos un attiecīgajos nolīgumos. ES atbalsta vērienīgus turpmākus pasākumus saistībā ar rīcības programmu ūdens resursu jomā un uz rīcību orientētām, iekļaujošām un starpnozaru ANO ūdens konferencēm, ko paredzēts rīkot 2026. un 2028. gadā, un aicina iedibināt regulāru starpvaldību procesu ūdens resursu jomā. ES arī mudina īstenot ANO sistēmas mēroga stratēģiju ūdens resursu un sanitārijas jomā un turpināt globalizēt ANO Konvenciju par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu, kas var veicināt globālo stabilitāti, mieru un drošību.
